

Serene Rosberg

Verksamhetschef grundskola/grundsärskola

Uppdrag om åtgärder för minskade klasstorlekar

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden beslutar

att godkänna förvaltningens tjänsteskrivelse som redovisning av nämndens uppdrag från den 15 december 2020, § 142.

Sammanfattning

Barn- och skolnämnden beslutade den 15 december 2020, § 142, att ge barn- och skolförvaltningen i uppdrag att skyndsamt ta fram åtgärder för att minska klasstorlekarna i grundskolan samt att ta fram en kostnadsberäkning för detta. Förvaltningen uppdrogs också att återkomma till nämnden med förslag på framställan om utökad budget till kommunstyrelsen om detta bedömdes nödvändigt utifrån den genomförda kostnadsberäkningen.

Barn- och skolförvaltningen har med anledning av uppdraget genomfört en kartläggning och en kvalitativ fördjupning gällande klasstorlekarna på samtliga kommunala grundskolor. Bedömningen efter den genomförda utredningen är att det inte finns några strukturella utmaningar som gör att förvaltningen inte skulle kunna leva upp till nämndens ambitioner kring klasstorlekar enligt gällande verksamhetsplan. Nämnden föreslås godkänna förvaltningens tjänsteskrivelse som redovisning av det aktuella uppdraget.

Underlag för beslutet

- Barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-04-07
- Protokollsutdrag barn- och skolnämnden 2020-12-15 § 142

Ärendet

Bakgrund

Barn- och skolnämnden har den 15 december 2020, § 142, beslutat att uppdra åt barn- och skolförvaltningen att skyndsamt ta fram åtgärder för att minska klasstorlekarna i grundskolan samt att ta fram en kostnadsberäkning för detta, samt att uppdra åt barn- och skolförvaltningen att utifrån ovan nämnda kostnadsberäkning, och

2021-04-07

Diarienummer

BSN 2020/7773

om barn- och skolförvaltningen finner att uppdraget inte ryms inom budget, återkomma till nämnden med förslag på framställan om utökad budget till kommunstyrelsen.

Föredragning

Hur många elever som får plats vid varje skola samt vilka årskurser bestäms av huvudmannen. Om en elev är mottagen på en skola så har eleven rätt att gå kvar där. En elev som går i förskoleklassen har rätt att fortsätta i grundskolan vid samma skola.

I Skollagen 2 kap 10 § står det att "rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov."

Skolverket förtydligar att detta innebär att det är rektor som fattar beslut om hur skolan/enheten ska organiseras, dvs som fattar beslut om hur elever ska delas in i klasser, om undervisningsgrupper samt om hur personalen ska fördelas mellan olika barn- och elevgrupper utifrån enskilda elevers eller elevgruppers olika behov. Rektors ansvar och mandat när det gäller att besluta om sin enhets inre organisation tar sin utgångspunkt i enhetens totala kapacitet, vilket även medför att en enhet kan ha olika antal klasser i olika årskurser beroende på tillfälliga "toppar" eller "dalar" i årskullar.

Det finns inga nationella riktlinjer vad gäller klasstorlekar och det finns inte heller någon nationell jämförelsestatistik på området.

Även om det inte finns nationella rekommendationer gällande klasstorlekar, så finns det tillgänglig statistik som gör det möjligt att göra jämförelser med andra kommuner när det gäller till exempel lärartäthet. Lärartätheten är en kvalitetsfaktor, av flera, som påverkar förutsättningar för klass- och gruppindelningar i skolan. Läsåret 2019/2020 var lärartätheten i Lunds kommunala verksamhet 12,6 elever per lärare och riksgenomsnittet är 12 elever per lärare. Enligt barn- och skolförvaltningens statistik lämnad till SCB per den 15 oktober 2020 för läsåret 2020/2021 är lärartätheten 12,4 elever per lärare. I bilaga 1 ses en jämförelse över lärartätheten i Skånes kommuner.

I barn- och skolnämndens verksamhetsplan 2021 har ett nytt utvecklingsmål framarbetats med fokus på klasstorlekar inom grundskolan, där syftet är att klassernas storlek ska minska. Indikatorn som ska följas är *andelen av alla klasser med 30 elever eller mindre ska förbättras*.

Barn- och skolförvaltningen har, med utgångspunkt i ovan indikator, kartlagt klasstorlekarna på samtliga kommunala grundskolor. Lsåret 2020/2021 finns 439 registrerade klasser i årskurserna 1-9.

2021-04-07

Diarienummer

BSN 2020/7773

Klasstorlekarna i barn- och skolförvaltningens grundskolor fördelar sig enligt följande:

	Totalt åk 1-9	Åk 1-3	Åk 4-6	Åk 7-9
Antal klasser	439	161	149	128
Medelstorlek	25	23	25	27
Största antal	50	50	38	34
Antal över 30	22	7	4	11
varav 31	9	0	2	7
varav 32	4	1	1	2
över 32	9	6	1	2

Merparten av alla registrerade klasser är 30 elever eller färre och snittet för en klass i grundskolan är 25 elever. 22 av 439 klasser är registrerade med fler än 30 elever, vilket motsvarar 5% av samtliga klasser.

Uppföljning av de klasser som är registrerade med fler än 30 elever:

- 6 av 11 klasser i åk 1-6 fungerar i realiteten som två klasser och kommer att registreras som det från och med läsåret 21/22.
- 2 av 11 klasser i åk 1-6 arbetar som storklasser, där eleverna grupperas utifrån undervisningens innehåll, arbetssätt och behov och dessa klasser har tillgång till flera klassrum.
- 5 av 11 klasser i åk 7-9 är klasser i åk 9 som slutar vårterminen 2021.
- 3 av 22 klasser i årskurserna 1-9 (en åk 2, två åk 8) finns i tätorterna och beror på att eleverna antagits på grund av närhetsprincipen. Detta är tillfälliga "toppar" som inte ses i kommande årskullar.
- I resterande 6 av 22 klasser i årskurserna 1-9 (en åk 5, en åk 6, en åk 7, tre åk 8) har rektor gjort bedömningen att klasstorleken fungerar väl med hänsyn tagen till både enskilda elevers som elevgruppernas behov. Antalet elever har vidare möjliggjort för rektor att anställa mer personal vilket gett stärkta förutsättningar att organisera extra lärarresurser som används flexibelt under läsåret utifrån identifierade behov.

Den kvalitativa beredning som gjorts i förhållande till de registrerade klasserna i åk 1-9 visar att den registrerade klasstorleken inte avspeglar hur elevgrupperna ser ut för elevernas hela skoldag. Beroende på ämne, moment och arbetssätt bedrivs undervisningen i olika grupperingar. Elever som helt eller delvis har sin placering i en särskild undervisningsgrupp är registrerad i sin ordinarie klass och

2021-04-07

Diarienummer

BSN 2020/7773

nyanlända elever kan delvis eller helt få sin undervisning i förberedelseklass trots att de är registrerade i sin ordinarie klass.

Grundskolans lokalkapacitetsutredning i förhållande till ovan redovisad uppföljning visar att det inte finns lokalmässiga begränsningar för att leva upp till nämndens ambition gällande klasstorlekar, se bilaga 2. Rektor följer nämndens ambitioner, men tar utifrån sitt mandat också ansvar för att organisera enheten utifrån såväl kapacitet som enskilda elevers och elevgruppers behov och förutsättningar.

Utifrån ovan så kommer förvaltningen från läsåret 21/22 ha 9 klasser (2%) som överstiger 30 elever förutsatt att inga förändringar sker.

Utifrån redogörelsen ovan är förvaltningens bedömning att det inte finns några strukturella utmaningar som gör att förvaltningen inte skulle kunna leva upp till nämndens ambitioner. Därmed bedömer förvaltningen att eventuella ytterligare åtgärder kan genomföras inom befintlig budgetram.

Beredning

Ärendet har beretts av medarbetare på skolkontoret tillsammans med verksamhetschef för grundskola och grundsärskola och utbildningschefer. Utbildningschefer har fört dialog med rektorerna.

Barnets bästa

Ärendet berör barn. Beslut om hur elever ska delas in i klasser och fördelning av resurser till dessa tas av rektor utifrån enskilda elevers och elevgruppers olika behov i syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar för eleverna. Barn- och skolförvaltningens bedömning att det inte finns några strukturella utmaningar som gör att förvaltningen inte skulle kunna leva upp till nämndens ambitioner. Någon fördjupad barnkonsekvensutredning till följd av utredningen i ärendet har därför inte bedömts nödvändig.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Jytte Lindborg
Skoldirektör

Serene Rosberg
Verksamhetschef
grundskola/grundsärskola

2021-04-07

Diarienummer

BSN 2020/7773

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

-

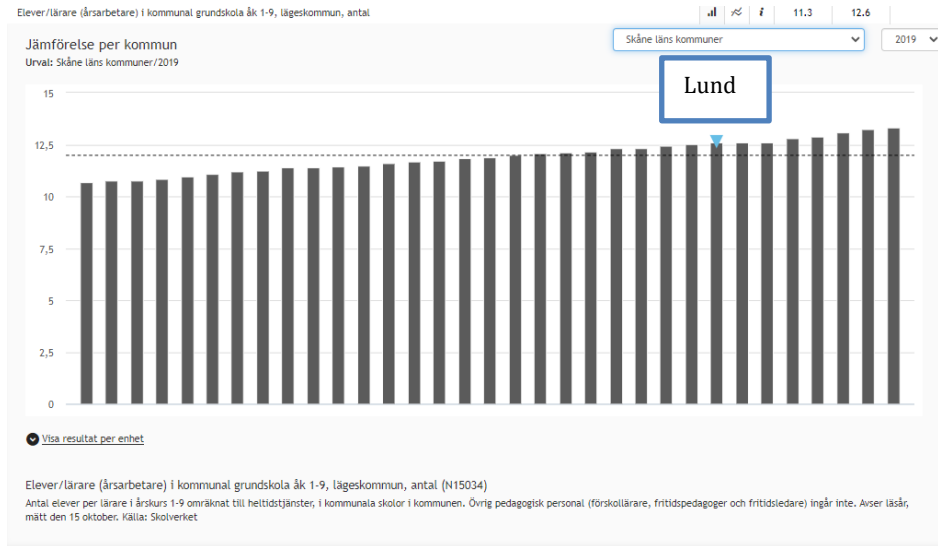
För kännedom:

-

2021-04-07

Diarienummer
BSN 2020/7773

Bilaga 1

Källa: www.kolada.se

2021-04-07

Diarienummer

BSN 2020/7773

Bilaga 2

Enheter med registrerad klass med över 30 elever

	Antal registrerade klasser med över 30 elever	Totalt antal elever 2020/2021	Kapacitet enligt lokalkapacitetsutredning
Backaskolan	6	377	400
Genarps skola	2	307	450
Idalaskolan	1	133	200
Lerbäckskolan	1	757	790
Palettskolan	1	208	210
Tunaskolan	8	707	720
Östratornskolan	1	515	690
Järnäkraskolan	1	530	660
Vallkärra skola	1	125	190